

Aan de leden van het algemeen bestuur en haar Colleges

Hoorn, 14 april 2025

Zaaknummer : 47046006  
Meer informatie : Q. Foppe, – 088 1021301  
Betreft : Toezending jaarstukken 2024 en begroting 2026

Aan de Colleges,

Bijgevoegd ontvangt u de jaarstukken 2024 en de begroting 2026 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord met het verzoek om deze voor zienswijze voor te leggen aan uw vertegenwoordigend orgaan en deze zienswijze vervolgens kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Voor het algemeen bestuur staan respectievelijk geagendeerd:

- Jaarstukken 2024, de resultaatbestemming 2024, met zienswijzen en reactie dagelijks bestuur. De zienswijzen voor de **resultaatbestemming 2024** zien wij graag **uiterlijk 25 juni** tegemoet.
- Begroting 2026, met zienswijzen en reactie dagelijks bestuur. De zienswijzen voor de **begroting 2026** zien wij graag **uiterlijk 25 juni** tegemoet.

#### **Jaarrekening 2024**

Het resultaat van de jaarrekening 2024 van de OD NHN bedraagt ten opzichte van de vastgestelde begroting € 1.690.000. Dit bestaat uit het deel Milieutaken € 610.000 en VTH-plustaken € 1.080.000.

Hiervoor zijn een aantal oorzaken aan te wijzen:

- a. De totale gerealiseerde baten en lasten 2024 liggen in lijn met de begroting 2024. Op programmaniveau en op niveau van de opbrengst- en lastencategorieën zijn wel afwijkingen tussen de gerealiseerde baten en lasten 2024 en begrote opbrengsten en lasten 2024 die in de jaarrekening nader worden toegelicht;
- b. Ten opzichte van de begroting is het resultaat met name toegenomen door de vrijval en de inzet van de bestemmingsreserves van € 2,3 miljoen en de gerealiseerde rentebaten van € 328.000;
- c. Enkele incidentele baten, zoals (SPUK) subsidie in het kader van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH.

#### **Voorstel resultaatbestemming 2024**

Het voorstel voor resultaatbestemming is om in te zetten op incidentele dekking versterking OD NHN en het restant van de VTH-plus te restitueren. In dit scenario wordt voorgesteld om:

- Een bestemmingsreserve Robuustheid te gaan vormen;
- Een bedrag van € 1 miljoen toe te voegen aan de bestemmingsreserve Robuustheid;
- Het restant bedrag van € 690.000 van het exploitatieresultaat VTH-Plustaken uit te keren aan de deelnemer.

Toelichting: met het vormen van een bestemmingsreserve Robuustheid, en deze te vullen met het rekeningresultaat 2024, kan de OD NHN verdere invulling geven aan de uitvoering van het plan

van aanpak Robuustheid. In het plan van aanpak worden de structurele lasten geraamd op jaarlijks € 1,7 miljoen (prijspeil 2024).

De verhouding van de bijdragen gemeenten/provincie in het plan van aanpak Robuustheid bedraagt 61%/39%. Op basis van de resultaatverdeling wordt voorgesteld om € 610.000 ten laste van het exploitatiesaldo Milieutaken toe te voegen aan de bestemmingsreserve Robuustheid en € 390.000 ten laste van het exploitatiesaldo VTH-Plustaken toe te voegen. Dit betreft in totaal € 1 miljoen. Het restant van het exploitatiesaldo VTH-Plustaken, zijnde € 690.000 uit te keren aan de Provincie Noord-Holland.

*Instellen bestemmingsreserves*

*Het instellen van een bestemmingsreserve wordt gedaan door het AB voor een vooraf gespecificeerd doel. Als het doel gerealiseerd is of komt te vervallen, dan zal het resterende saldo van de bestemmingsreserve via het rekeningresultaat terugvloeien naar de deelnemers.*

**Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029**

De begroting 2026 met een tweetal bijlagen is opgesteld met in achtneming van de vastgestelde kadernota 2026 inclusief de zienswijzen en de reactie DB, zoals aan de orde geweest in het algemeen bestuur van 12 en 31 maart.

Op 5 juli 2024 is door de Regietafel gevraagd om een **tweetal bezuinigingsscenario's** van **3%** en **5%**. Het algemeen bestuur heeft op 11 december 2024 alsnog besloten deze aan te leveren als **bijlage** bij de begroting 2026. De twee bezuinigingsscenario's vindt u als **bijlage** bij de **begroting**. Ook vindt u bij de begroting als **bijlage** ter informatie een **actualisatie** van de **bedrijfsvoeringskosten**.

Vanuit de zienswijzen op de Kadernota 2026 is een algemeen beeld naar voren gekomen dat bij de deelnemers weinig (financiële) ruimte bestaat om de onderwerpen zoals weergegeven in de Kadernota 2026 structureel op te laten nemen in de Begroting 2026 van de OD NHN.

Indien deze lijn wordt gevolgd dan zal dit **uitdagingen** en daaruit **voortvloeiende risico's** geven. Deze zijn als volgt te omschrijven:

1. De uitvoering van door het algemeen bestuur vastgestelde stukken, waaronder de U&H Strategie 2024-2027 en het plan van aanpak Robuustheid staan onder druk of komen dat te staan. Zo is de verwachting dat aan het ministerie I&W onvoldoende voortgang kan worden getoond op het komen tot robuustheid. Feitelijk betekent het dat het vóór de deadline van 1 april 2026 bereiken van de robuustheidsstatus, niet haalbaar zal zijn.

2. Het niet/ onvoldoende investeren in (nieuwe) wetgeving door de bevoegde gezagen gaat onderstaande risico's geven. Dit betreft de onderwerpen:

- Werkgebonden Personen Mobiliteit (WPM);
- Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS);
- Bodemenergiesystemen;

Niet investeren op **WPM** (nieuw, wettelijke taak) maakt dat geen middelen aanwezig zijn om voldoende gekwalificeerd (VTH) personeel aan te nemen. Dit betekent dat de omgevingsdienst in 2026 geen invulling kan geven aan de benodigde intensivering, namelijk het uitvoeren van controles en inhoudelijke toetsing van rapportages van deze verplichte taak. Dit betekent dat de omgevingsdienst ook in 2026 alleen administratieve controles zal uitvoeren waarbij wordt gekeken of alle rapportages daadwerkelijk zijn ingediend. Het niet inhoudelijk toetsen van de rapportages gaat ten koste van de geloofwaardigheid van de overheid 'wel regels, geen toezicht' en draagt bovendien niet bij aan het behalen van de klimaatdoelstellingen. Alle sectoren moeten inspanningen leveren, en dus ook binnen de transport.

Niet investeren op de onderwerpen: **Bodemenergiesystemen** en **ZZS** (wettelijke taken) maakt dat onvoldoende en/of onvoldoende gekwalificeerd (VTH) personeel kan worden aangenomen, waardoor – ingeval van het onderwerp bodemenergiesystemen - op korte termijn risico's ontstaan door oplopende inhoudelijke kennisachterstand en wachttijden, bijvoorbeeld bij nieuwbouwprojecten. Daarnaast bestaat het risico – ingeval het onderwerp ZZS - dat minder adequaat kan worden ingespeeld op de naleving van regelgeving ten aanzien van emissies in lucht en water, waardoor gezondheidsrisico's ontstaan.

3. De gemeentelijke **natuuradvisering** komt onder druk te staan door oplopende wachttijden. Niet investeren in gemeentelijke natuuradvisering heeft gevolgen voor de oplopende wachttijden en het behalen van de wettelijke termijnen. Gemeenten die deze vorm van advisering wél hebben opgenomen in de lumpsum krijgen voorrang op gemeenten die deze advisering als extra opdracht wensen af te nemen.

### Totaaloverzicht: maatschappelijke opgave groeit stevig, uitvoeringskracht in gevaar

Ter informatie wordt een samenvattend overzicht opgenomen waarin inzichtelijk is gemaakt wat het effectieve bezuinigingspercentage is ten opzichte van de primaire begroting die nodig is om de rol van de OD NHN in het realiseren van de maatschappelijke opgaven in het fysiek domein te kunnen waarborgen. Zowel het uitvoeren van wettelijk verplichte taken, als het gevolg geven aan besluitvorming om de stabiliteit en wendbaarheid van de organisatie volgens landelijke normen te borgen ('robuustheid'), als het (kosten-)efficiënter op regionaal uitvoeren van taken door de OD NHN staat onder druk.

De bedragen die onder Bedrijfsvoering zijn opgenomen betreffen ambtelijke schattingen die nog niet in detail zijn uitgewerkt noch door het dagelijks bestuur zijn geaccordeerd.

| Overzicht totale bezuiniging t.o.v. benodigde primaire begroting<br>(Bedragen* € 1.000)                 |        |                          |  |                         |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------------------------|--|-------------------------|--|
|                                                                                                         |        | Gemeentelijk deel<br>61% |  | Provinciaal deel<br>39% |  |
| Primair begroting conform Kadernota 2026                                                                |        | 29.205                   |  |                         |  |
| Overgenomen door algemeen bestuur                                                                       |        |                          |  |                         |  |
| Indexatie 7,34%                                                                                         | 2.032  |                          |  |                         |  |
|                                                                                                         | 31.237 | 19.055                   |  | 12.182                  |  |
| Nieuw beleid Provinciaal (VTH Plus)                                                                     | 843    |                          |  | 843                     |  |
| Begroting na vaststelling Kadernota 2026                                                                |        | 32.080                   |  | 19.055                  |  |
|                                                                                                         |        |                          |  | 13.025                  |  |
| Autonome ontwikkelingen (PM-posten in Kadernota 2026) niet gehonoreerd                                  |        |                          |  |                         |  |
| Plan van aanpak Robuustheid                                                                             | 1.787  | 1.090                    |  | 697                     |  |
| Bedrijfsvoering                                                                                         |        |                          |  |                         |  |
| Capaciteitsanalyse Seinstra: 1 FTE Financiën*                                                           | 145    | 88                       |  | 57                      |  |
| Zerobased (materieel + ICT)*                                                                            | 950    | 580                      |  | 371                     |  |
| Doorontwikkeling VTH (vooral ICT)*                                                                      | 550    | 336                      |  | 215                     |  |
| Subtotaal                                                                                               |        | 3.432                    |  | 2.094                   |  |
|                                                                                                         |        |                          |  | 1.338                   |  |
| Ingezet/Nw beleid gem. basistaken niet gehonoreerd                                                      |        |                          |  |                         |  |
| 912                                                                                                     |        | 912                      |  |                         |  |
| Primaire begroting nodig om aan wettelijke taken en maatschappelijke opgave te kunnen voldoen           |        |                          |  |                         |  |
| 36.424                                                                                                  |        | 22.060                   |  | 14.364                  |  |
| Autonoom niet gehonoreerd                                                                               |        |                          |  |                         |  |
|                                                                                                         |        | -2.094                   |  | -9,49%                  |  |
| Nieuw/bestaand beleid niet gehonoreerd                                                                  |        | -912                     |  | -4,13%                  |  |
| Tekort t.o.v. benodigde primaire begroting                                                              |        |                          |  | -13,62%                 |  |
| Bezuinigingsscenario's optioneel                                                                        |        |                          |  |                         |  |
| 3% Van primair 2026+index                                                                               |        | -596                     |  | -2,70%                  |  |
| Totale bezuiniging t.o.v. benodigde primaire begroting                                                  |        |                          |  | -16,33%                 |  |
| 5% Van primair 2026+index                                                                               |        | -992                     |  | -4,50%                  |  |
| Totale bezuiniging t.o.v. benodigde primaire begroting                                                  |        |                          |  | -18,12%                 |  |
| * Dit betreffen voorlopige ambtelijke schattingen, deze bedragen kunnen wijzigen na verdere uitwerking. |        |                          |  |                         |  |

We leven in een tijd waarin de groeiende opgave in het fysieke domein om uitvoeringskracht vraagt. Het dagelijks bestuur van de OD NHN spreekt de hoop uit dat de deelnemers vanuit eigenaarschap het transparant en integraal afwegen van de dilemma's de komende jaren als leidraad (ver)kiezen, en de OD NHN verder wensen te versterken om de steeds complexer wordende opgave aan te kunnen.

Hoogachtend,  
Namens het dagelijks bestuur,

Q.M. Foppe  
directeur

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord